

บทที่ 1

บทนำ

มหาวิทยาลัยพายัพ เดิมชื่อ วิทยาลัยพายัพ ตั้งขึ้นโดยมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เมื่อพ.ศ. 2517 โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษาให้เป็นแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ การบริการสังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งวิทยาลัยพายัพได้พัฒนาในด้านการจัดการศึกษาและด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่องจนได้รับอนุมัติจากทบวงมหาวิทยาลัย ให้เปลี่ยนประเภทจาก "วิทยาลัย" เป็น "มหาวิทยาลัย" ในปี พ.ศ. 2527 นับเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งแรกในประเทศไทย

สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยพายัพเป็นหน่วยงานหนึ่งในมหาวิทยาลัยที่มีหน้าที่รับผิดชอบสนับสนุนด้านการเรียนการสอน ให้บริการโสตทัศนูปกรณ์สำหรับการเรียนการสอนภายในห้องเรียนต่างๆ ให้สอดคล้องกับนโยบาย และวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยพายัพ โดยมุ่งเน้นประโยชน์แก่นักศึกษา

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันในมหาวิทยาลัยพายัพได้มีการนำอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์เข้ามาใช้งานในการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะได้สนองต่อความต้องการของผู้ใช้งาน ส่งผลให้มีความรวดเร็ว ทำให้ประหยัดเวลา รวมถึงสามารถช่วยทุ่นแรงในการเรียนการสอน ดังนั้นเมื่อมีการนำเอาอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์เข้ามาใช้ จะสามารถสนองต่อความต้องการเหล่านี้หรือไม่ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของตัวอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ที่ใช้ด้วย กล่าวคือหากอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ที่นำมาใช้เกิดการชำรุดเสียหาย จะส่งผลให้การใช้งานอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์เหล่านั้นหยุดลง หรือถ้าหากมีการใช้งานไปแล้วระยะหนึ่งเกิดการเสื่อมสภาพขึ้น อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์เหล่านั้นก็จะไม่สามารถใช้งานได้ ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการเรียนการสอน ไม่ได้ประสิทธิภาพ และไม่มีคุณภาพตามที่กำหนดอีกด้วย

จากปัญหาที่เกิดขึ้น เมื่อผู้ใช้บริการพบปัญหาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ที่ใช้ภายในห้องเรียนก็จะแจ้งให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องผ่านทางเอกสารการแจ้งซ่อม หลังจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับเอกสารการแจ้งซ่อมแล้วจึงจะดำเนินการซ่อม และทำรายงานผลการแจ้งซ่อมกลับไปยังผู้แจ้งซ่อม โดยมีการประเมินความพึงพอใจในการให้บริการ ในบางครั้งเอกสารสูญหาย หรือเกิดความล่าช้าไม่ถึงหน่วยงานที่รับผิดชอบ จึงทำให้เกิดการรวบรวมและการเก็บรักษาได้ยาก หลังจากมีการดำเนินการแล้วเสร็จ จึงนำเอกสารที่ดำเนินการแล้วเสร็จมาตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อจะทำรายงานสรุปผลการทำงาน และรายงานสรุปผลการประเมิน ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ส่งให้กับหัวหน้าหน่วยงาน โดยวิธีการบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรมไมโครซอฟต์ออฟฟิศ ทำให้เกิดความยุ่งยาก และความถูกต้องของข้อมูลที่จะใช้ในการประมวลผล

เมื่ออุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ที่เกิดการชำรุด เสื่อมสภาพ ไม่ได้มีการตรวจสอบ ไม่มีหลักการที่ใช้ในการตรวจสอบ ขาดระบบการบริหารจัดการเพื่อที่จะช่วยในการจัดการกับระบบการทำงานให้มีความชัดเจน สะดวก รวดเร็ว ง่าย ประหยัดเวลา โดยระบบจะต้องมีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นที่จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ใช้บริการ แก้ปัญหาในระบบการซ่อมอุปกรณ์ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำระบบสารสนเทศการจัดการงานซ่อมบำรุงอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ เข้ามาใช้เพื่อ

- 1) ประหยัดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขบวนการแจ้งซ่อม
- 2) สะดวก รวดเร็ว และผู้ใช้บริการ ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถที่จะทราบได้ถึงขั้นตอนที่อยู่ในระหว่างการซ่อมแซมอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ สามารถติดตามงาน แจ้งผลการทำงานตั้งแต่กระบวนการรับแจ้งจนถึงกระบวนการสุดท้ายของงานซ่อมแซม
- 3) ผู้บริหารสามารถเข้ามาตรวจสอบข้อมูลในระบบว่า กระบวนการทำงานแล้วเสร็จหรือยังใช้งบประมาณในการซ่อมแซมไปแล้วเท่าไร มีการประมาณการว่าอุปกรณ์จะเสียเมื่อไหร่ และรายงานสรุปที่เกี่ยวข้องกับระบบงานซ่อมบำรุงอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์

ข้อมูลเบื้องต้นที่ใช้ประกอบในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

1) คณะ/ภาควิชา	จำนวน 12 คณะ
2) เลขาคณะ	จำนวน 19 คน
3) เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน	จำนวน 8 คน
4) จำนวนอุปกรณ์ (ข้อมูลสรุปล่าสุด วันที่ 8 ตุลาคม 2555)	
(1) เครื่องฉายโปรเจกเตอร์	จำนวน 91 เครื่อง
(2) เครื่องฉายข้ามศีรษะ	จำนวน 150 เครื่อง
(3) เครื่องฉายภาพสามมิติ	จำนวน 4 เครื่อง
(4) เครื่องฉายสไลด์	จำนวน 12 เครื่อง
(5) เครื่องเล่นโทรทัศน์	จำนวน 33 เครื่อง
(6) เครื่องเล่นดีวีดี	จำนวน 4 เครื่อง
(7) เครื่องเล่นวีดีโอ	จำนวน 36 เครื่อง
(8) เครื่องเล่นเทป	จำนวน 32 เครื่อง
(9) จอฉาย	จำนวน 144 ชุด
(10) เครื่องขยายเสียง	จำนวน 95 เครื่อง
(11) ไมโครโฟน	จำนวน 106 ตัว
(12) ลำโพง	จำนวน 203 ตัว
(13) เครื่องเลือกสัญญาณภาพและเสียง	จำนวน 79 ตัว

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจในการศึกษาพัฒนาระบบสารสนเทศการจัดการงานซ่อมบำรุงอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ ซึ่งคาดว่าหลังจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะทำให้ทราบถึงประโยชน์การนำระบบสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการงานซ่อมบำรุงอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ เข้ามาช่วยในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยใช้ช่องทางการให้บริการผ่านทางระบบเว็บไซต์ โดยจะนำเอาวิธีการจัดการเข้ามาช่วยทำให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน และเพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้จากระบบมากำหนดทิศทางการบริหารจัดการด้านการวางแผน และงบประมาณในปีต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศการจัดการงานซ่อมบำรุงอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์
มหาวิทยาลัยพายัพ

1.3 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา เจริญทฤษฎีและ/หรือเชิงประยุกต์

1.3.1 ได้ระบบสารสนเทศเพื่อจัดการงานซ่อมบำรุงอุปกรณ์ไฮดรอลิกส์ ในด้านการบริหารจัดการ ระหว่างผู้ปฏิบัติงานกับผู้ใช้บริการ และระหว่างหน่วยงานกับหน่วยงาน

1.3.2 สามารถออกรายงานสรุป ไปใช้ในการตัดสินใจ และวางแผน สำหรับผู้บริหาร เกี่ยวกับด้านงบประมาณ

1.4 แผนการดำเนินงาน

1.4.1 ศึกษาระบบงานเดิม รวบรวมความต้องการของระบบงานใหม่ เก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการซ่อมอุปกรณ์ไฮดรอลิกส์ และระบบงานเอกสารการซ่อมแซมอุปกรณ์

1.4.2 ทำการวิเคราะห์ระบบฐานข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับการซ่อมอุปกรณ์ไฮดรอลิกส์ และระบบงานเอกสารการซ่อมแซมอุปกรณ์

1.4.3 ศึกษาเครื่องมือที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาระบบงานด้านฐานข้อมูล

1.4.4 ออกแบบฐานข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบของฐานข้อมูล

1.4.5 พัฒนาระบบงาน เพื่อรองรับงานกับระบบงานการซ่อมอุปกรณ์ไฮดรอลิกส์ ทำการทดสอบและปรับปรุงระบบ ทำการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในส่วนจากระบบที่ยังไม่สมบูรณ์

1.4.6 ทำการประเมินระบบงาน โดยจัดทำแบบประเมินการทำงานของระบบกับผู้ใช้งาน

1.4.7 จัดทำเอกสารประกอบการนำเสนอการค้นคว้าแบบอิสระ

1.4.8 นำเสนอผลงานการค้นคว้าแบบอิสระจัดทำเอกสารประกอบการค้นคว้าแบบอิสระ

1.5 นิยามศัพท์

1.5.1 เลขาคณะ หมายถึง บุคลากรภายใน ที่มีหน้าที่แจ้งซ่อมอุปกรณ์ไฮดรอลิกส์ประจำแต่ละคณะภายในมหาวิทยาลัยพายัพ

1.5.2 เจ้าหน้าที่เทคโนโลยี หมายถึง บุคลากรภายใน ที่มีหน้าที่รับเรื่อง กระจายงานต่อไปยังเจ้าหน้าที่ซ่อมบำรุง

1.5.3 เจ้าหน้าที่ซ่อมบำรุง หมายถึง บุคลากรภายใน ที่มีหน้าที่ซ่อมอุปกรณ์ไฮดรอลิกส์ประจำภายในมหาวิทยาลัยพายัพ

1.5.4 หัวหน้างานเทคโนโลยี หมายถึง หัวหน้างานที่มีหน้าที่ควบคุมดูแล การอนุมัติให้มีการซ่อมแซมอุปกรณ์ไฮดรอลิกส์

1.6 ขอบเขตการศึกษาและวิธีการศึกษา

1.6.1 ขอบเขตการศึกษาการพัฒนาระบบงานมีดังนี้

1) ขอบเขตการรวบรวมข้อมูล

(1) รวบรวมข้อมูลงานการซ่อมแซมอุปกรณ์จากการสัมภาษณ์ เลขาคณะ
ผู้เจ้าหน้าที่งานเทคโนโลยี เจ้าหน้าที่ซ่อมบำรุง และหัวหน้างานเทคโนโลยี การสังเกต และเอกสาร

(2) รวบรวมข้อมูลอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์

(3) ข้อมูลผู้เข้าใช้ระบบ ได้แก่ เลขาคณะ เจ้าหน้าที่งานเทคโนโลยี,
เจ้าหน้าที่ซ่อมบำรุง หัวหน้างานเทคโนโลยี และผู้ดูแลระบบ

2) ขอบเขตด้านฐานข้อมูล

(1) ปรับปรุงระบบฐานข้อมูลอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ สามารถบันทึก/
แก้ไข หรือดูรายละเอียดของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์

(2) ปรับปรุงฐานข้อมูลผู้ใช้งานในระบบประกอบด้วย เลขาคณะ
เจ้าหน้าที่เทคโนโลยี เจ้าหน้าที่ซ่อมบำรุง หัวหน้างานเทคโนโลยี และผู้ดูแลระบบ

3) ขอบเขตด้านระบบงาน

(1) จัดการข้อมูลด้านความปลอดภัยของการเข้าสู่ระบบ

- การตรวจสอบชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านก่อนเข้าใช้งานระบบ

(2) จัดการข้อมูลผู้ใช้ในระบบ

- เพิ่ม แก้ไข ข้อมูลผู้ใช้งาน

- เพิ่ม แก้ไข ข้อมูล การกำหนดระดับการเข้าถึงข้อมูลในระบบของ
ผู้ใช้ประเภทผู้ใช้งาน ได้แก่ เลขาคณะ เจ้าหน้าที่เทคโนโลยี เจ้าหน้าที่ซ่อมบำรุง หัวหน้างาน
เทคโนโลยี และผู้ดูแลระบบ

(3) จัดการข้อมูลอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์และข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง

- เพิ่ม แก้ไขข้อมูลอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ เช่น ประเภทอุปกรณ์

โสตทัศนูปกรณ์ รุ่น ยี่ห้อ ขนาด ราคา หมายเลขครุภัณฑ์ วิธีการได้มา บริษัทที่ซื้อ วันเดือนปีที่เริ่ม
ติดตั้งอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ เป็นต้น

- เพิ่ม แก้ไขข้อมูลอาคาร ห้องที่ติดตั้งอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์

(4) จัดการข้อมูลการแจ้งซ่อมและการแก้ไขปัญหา

- เพิ่ม แก้ไข ข้อมูลการรับแจ้งปัญหา เช่น หมายเลขอุปกรณ์

โสตทัศนูปกรณ์ วันเวลาที่แจ้ง ผู้แจ้ง อาคารที่แจ้ง เป็นต้นสามารถบันทึกข้อมูลปัญหาผ่านระบบ
ออนไลน์ ได้ด้วยตนเอง

- (5) จัดการข้อมูลสถานะการซ่อมบำรุง
- แก้ไขข้อมูลสถานะการซ่อมบำรุง ประกอบด้วย สถานะการรับเรื่อง ดำเนินการซ่อม รออนุมัติการสั่งซื้อ รออะไหล่ ดำเนินการแล้วเสร็จ
- (6) จัดการข้อมูลผลประเมินการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ซ่อมบำรุง
อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์
- (7) ออกรายงานสารสนเทศ ซึ่งขึ้นอยู่กับเงื่อนไขต่าง ๆ ได้แก่
- สรุปสถิติการแจ้งซ่อม
  - รายงานการซ่อมอุปกรณ์โสตที่ชำรุดมากที่สุด
  - สรุปรายละเอียดข้อมูลอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์
  - รายงานสรุปค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมอุปกรณ์
  - รายงานสรุปอุปกรณ์ที่ไม่สามารถซ่อมได้
  - รายงานสถานการณ์การซ่อมแซมอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์
  - รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ซ่อมบำรุง
  - รายงานสรุปผลประเมินความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงาน

1.6.2 วิธีการศึกษา

- 1) เก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
- 2) ศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- 3) วิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้
- 4) ออกแบบระบบงานโดยใช้ระบบจัดการฐานข้อมูลมายเอสคิวแอล
- 5) พัฒนาระบบโดยใช้ภาษาพีเอชพี (PHP Script Language) และภาษาจาวาสคริปต์ (JavaScript Language) ติดตั้งบนระบบปฏิบัติการไมโครซอฟท์ วินโดวส์ 7 (Microsoft Windows 7)
- 6) จัดเตรียมฮาร์ดแวร์ที่ใช้ในการดำเนินงาน

1.7 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1.7.1 ด้านฮาร์ดแวร์ (Hardware)

- 1) หน่วยประมวลผลกลาง Core2duo ความเร็ว 2.6 GHz
- 2) หน่วยความจำหลัก (RAM) 2 GB
- 3) หน่วยความจำสำรอง (Hard Disk) 150 GB

1.7.2 ด้านซอฟต์แวร์ (Software)

- 1) โปรแกรมระบบปฏิบัติการ ไมโครซอฟท์วินโดวส์เซเวน
- 2) โปรแกรมเว็บอาปาเช่เซิร์ฟเวอร์ (Apache Web Server)
- 3) โปรแกรมภาษาสคริปต์พีเอชพี (PHP Script Language)
- 4) โปรแกรมภาษาจาวาสคริปต์ (JavaScript Language)
- 5) โปรแกรมจัดการฐานข้อมูลมายเอสคิวแอล (MySQL)
- 6) โปรแกรมมาโครมีเดียดรีมวีฟเวอร์ (Adobe Dreamweaver)
- 7) โปรแกรมออดอบีโฟโต้ชอป (Adobe Photoshop)
- 8) ชุดโปรแกรมไมโครซอฟท์ออฟฟิศ 2010

1.8 สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล

- 1.8.1 สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 1.8.2 สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 1.8.3 สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยพายัพ